

Sygn. akt III PO 9/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania S. Z.

od uchwały Krajowej Rady Prokuratury z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie odmowy przeniesienia w stan spoczynku wobec niepełnienia służby z powodu

choroby przez okres roku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 listopada 2015 r.,

**uchyla zaskarżoną uchwałę i sprawę przekazuje Krajowej
Radzie Prokuratury do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia z dnia 28 kwietnia 2015 r. Krajowa Rada Prokuratury odmawia przeniesienia S. Z. prokuratora Prokuratury Rejonowej w stan spoczynku.

W uzasadnieniu wskazano, że S. Z. został powołany na stanowisko prokuratora Prokuratury Rejonowej [...] 1 kwietnia 2009 r. i pełnił tam służbę do 23 września 2013 r., kiedy to zaprzestał świadczenia pracy z powodu choroby,

przedkładając zwolnienia lekarskie stwierdzające niezdolność do pracy w związku z leczeniem domowym i szpitalnym od 23 września 2013 r. do chwili obecnej (ostatnie zwolnienie obejmuje okres do 7 maja 2015 r.).

Prokurator Okręgowy w [...] stwierdził we wniosku skierowanym do Krajowej Rady Prokuratury, że zachodzą warunki do przeniesienia w stan spoczynku wobec wyczerpania przesłanek z art. 71 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 427 ze zm., dalej Prawo o ustroju sądów powszechnych) w związku z art. 62a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599 ze zm.), przy uwzględnieniu wskazanych nieobecności, bowiem już minął roczny okres absencji z powodu choroby. Spełniona została zatem przesłanka umożliwiająca przeniesienie S. Z. w stan spoczynku z dniem 25 września 2014 r.

Krajowa Rada Prokuratury wskazała, że w myśl art. 62a ust. 1 ustawy o prokuraturze w związku z art. 71 § 1 oraz art. 73 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych prokurator może być przeniesiony w stan spoczynku na wniosek przełożonego, jeżeli z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełnił służby przez okres roku. Wskazana podstawa przeniesienia w stan spoczynku prokuratora jest fakultatywna. Sam upływ okresu rocznej choroby, będąc istotną przesłanką, nie przesądza samoistnie o konieczności przeniesienia osoby nieświadczącej pracy w stan spoczynku. W toku posiedzenia członkowie Krajowej Rady Prokuratury powzięli informacje, że w związku ze sprawowaniem urzędu przez S. Z. toczy się postępowanie karne.

Mając na względzie przytoczone okoliczności, choć przeniesienie w stan spoczynku S. Z. stało się możliwe, przy uwzględnieniu przerwy w zwolnieniach lekarskich (22-23 marca 2014 r.), z dniem 25 września 2014 r., Krajowa Rada Prokuratury, po przeprowadzeniu tajnego głosowania, odmówiła zastosowania wobec prokuratora „przywileju - stanu spoczynku”.

S. Z. wniósł do Sądu Najwyższego odwołanie od powyższej uchwały, zarzucając jej naruszenie prawa materialnego: art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w związku z art. 62a ust. 1 ustawy o prokuraturze, przez błędną wykładnię przejawiającą się w przyjęciu, że fakt prowadzenia postępowania karnego w fazie *in rem* może być podstawą uznania, że dana osoba nie zasługuje

na przywilej, jakim jest stan spoczynku, podczas gdy kryteria przeniesienia w stan spoczynku powinny być oparte na standardach prawnych obowiązujących w demokratycznym państwie prawa, w tym na zasadzie domniemania niewinności, a w szczególności na podstawie prawa i w granicach prawa.

W uzasadnieniu wskazał, że Rada, podejmując uchwałę, powołała się na fakt „niezasługiwania” przez skarżącego na przeniesienie w stan spoczynku ze względu na toczące się postępowanie karne znajdujące się w fazie *in rem*. Argument ten ma charakter całkowicie oceny i dowolny a nadto pozbawiony jest jakiegokolwiek uzasadnienia i argumentacji, co czyni go niemożliwym do skontrolowania. Zauważył, że zastosowanie takiego kryterium przy rozpatrywaniu wniosku o przeniesienie w stan spoczynku narusza zasadę domniemania niewinności. Podkreślił też, że od września 2014 r. pozostaje bez środków na utrzymanie (nie otrzymuje wynagrodzenia) i jest pozbawiony ubezpieczenia zdrowotnego, czego Rada nie wzięła pod uwagę. Stwierdził także, że nie ma znaczenia w niniejszej sprawie to, że uchwałą z dnia 17 czerwca 2015 r. został od 4 maja 2015 r. przeniesiony w stan spoczynku z powodu uznania go przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków prokuratora.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne, jednakże nie z przyczyn w nim wskazanych.

Przepis art. 71 §1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w związku z art. 62a ust. 1 ustawy o prokuraturze wskazuje, że prokurator może być przeniesiony w stan spoczynku na wniosek właściwych prokuratorów, jeżeli z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełni służby przez okres jednego roku.

Okoliczności przedstawione we wniosku Prokuratora Okręgowego w [...] o przeniesienie o przeniesienie odwołującego się w stan spoczynku podają w wątpliwość stwierdzenie zawarte w zaskarżonej uchwale, że prokurator S. Z. od 23 września 2013 r. zaprzestał świadczenia pracy z powodu choroby. Mianowicie we wniosku zawarta została informacja, że od 5 lipca 2013 r. został on zawieszony w czynnościach w związku z postępowaniem [...] prowadzonym przez Wydział [...]

Prokuratury Apelacyjnej w [...] oraz że toczy się także przeciwko niemu postępowania dyscyplinarne w sprawie [...]. Okoliczność ta ma istotne znaczenie dla niniejszej sprawy, bowiem jeśli udokumentowana niezdolność do pracy prokuratora mieści się w okresie zawieszenia w czynnościach, to nie sposób twierdzić, że w tym okresie nie pełni on służby z powodu choroby. W tym przypadku przyczyną niepełnienia służby jest zawieszenie w czynnościach prokuratora na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy o prokuraturze, a stwierdzana niezdolność do pracy z powodu choroby nie ma żadnego wpływu na przebieg jego służby.

Z przedstawionych względów przedwczesne jest rozstrzygnięcie zarzutów przedstawionych w odwołaniu. Uchylają się one się on spod kontroli Sądu Najwyższego dlatego, że nie wiadomo, czy zaistniała zasadnicza i konieczna przesłanka przeniesienia odwołującego się w stan spoczynku wynikająca z art. 71 §1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w związku z art. 62a ust. 1 ustawy o prokuraturze w postaci niepełnienia przez prokuratora służby dłużej niż jeden rok z powodu choroby. W rezultacie Rada zastosowała te przepisy do niedostatecznie ustalonego stanu faktycznego, co oznacza sprzeczność zaskarżonej uchwały z prawem.

W tym kontekście należy zauważyć, że art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych został tak skonstruowany, że decyzja o przeniesieniu w stan spoczynku pozostawiona została swobodnemu uznaniu powołanego do tego organu, co oznacza, że sam fakt niepełnienia służby przez rok nie musi stanowić podstawy do zastosowania dyspozycji tej normy. Uznanie (administracyjne) nie oznacza jednak dowolności, bowiem uchwała w tym przedmiocie powinna być podjęta przy uwzględnieniu interesu publicznego (potrzeby prokuratury) i słusznego interesu prokuratora. Nie jest zatem wystarczające uzasadnienie uchwały powołujące się na ogólnie na przedstawioną wyżej zasadę, bez wyjaśnienia, dlaczego w rozpatrywanym przypadku odmówiono prawa do stanu spoczynku

Również jeśli chodzi o stwierdzenie, że członkowie Rady powzięli wiadomość, że „w związku ze sprawowaniem urzędu przez S. Z. toczy się postępowanie karne”, to jest ono tak enigmatycznie sformułowane, że nie wiadomo, czy jest to argument Rady decydujący lub współdecydujący o odmowie przeniesienia w stan spoczynku.

Biorąc po uwagę, że odwołujący się, uchwałą z dnia 17 czerwca 2015 r., został od 4 maja 2015 r. przeniesiony został w stan spoczynku z powodu uznania go przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków prokuratora (odpowiednio stosowany art. 70 § 1 i Prawa o ustroju sądów powszechnych), ewentualna, pozytywna dla odwołującego się uchwała może dotyczyć wyłącznie daty jego przeniesienia w stan spoczynku.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

kc